

انقلاب مشروطه نخستین جنبش مردمی در خاورمیانه/ مشروطه و تأثیرگذاری آن بر جنبش های ضد استعماری

چهاردهم مرداد سالروز صدور فرمان مشروطیت است، انقلاب مشروطه یکی از بزرگترین رویدادهای تاریخی- اجتماعی ایران است.

بمناسبت سالروز صدور فرمان مشروطیت/

انقلاب مشروطه نخستین جنبش مردمی در خاورمیانه/ مشروطه و تأثیرگذاری آن بر جنبش های ضد استعماری تبریز- خبرگزاری مهر: چهاردهم مرداد سالروز صدور فرمان مشروطیت است، انقلاب مشروطه یکی از بزرگترین رویدادهای تاریخی- اجتماعی ایران است. مشروطیت مفاهیمی مانند قانون، آزادی، انسان و شهر را وارد گفتمان مردم ایران کرد. به گزارش خبرنگار مهر، مشروطیت یکی از نقاط عطف و با اهمیت ترین رویداد تاریخی کشور ایران است. مردم ایران با این جنبش اجتماعی- اقتصادی از یک دوران تاریخی وارد دوران تاریخی دیگری شده و گام بسیار بلندی به پیش برداشتند.

انقلاب مشروطه گذر از حکومت فئودالیسم به حکومت مردمی بود

دکتر جلیل نائیبیان عضو هیئت علمی دانشکده علوم انسانی و اجتماعی دانشگاه تبریز در گفتگو با مهر اعلام کرد: انقلاب مشروطه یک نهضت و یک جنبش بود در این نهضت ملت ایران با گذر از حکومت فئودالیسم در کشور که یک حکومت پارلمانی بود به یک حکومت مردم به مردم وارد شدند که عامل پیشرفت زمینه های مختلف اجتماعی در کشور شد. وی افزود: انقلاب مشروطه نقطه عطفی برای کشور ایران است چرا که پس از دو هزار و پانصد سال حکومت "ارباب رعیتی" برای اولین بار به معنای حکومت مردمی تبدیل شد.

انقلاب مشروطه نخستین انقلاب مردمی در خاورمیانه بود

عضو هیئت علمی دانشکده علوم انسانی و اجتماعی دانشگاه تبریز با اشاره به اهمیت انقلاب مشروطه در تاریخ ایران گفت: انقلاب مشروطه نخستین انقلاب مردمی در خاورمیانه بود که ملت ایران حدود صد و هفت سال پیش با آگاهی خود خواستار حکومت مردمی بودند.

دکتر جلیل نائیبیان با تأکید بر اهمیت زنده نگه داشتن دستاوردهای انقلاب مشروطه در کشور گفت: با توجه به اینکه انقلاب مشروطه در تاریخ کشور ایران اهمیتی والایی دارد برای زنده نگه داشتن دستاوردهای این انقلاب باید کتاب هایی برای تمامی ابعاد آن برای نسل های دیگر نوشته شود تا آنها نیز از اتفاقات آن دوران باخبر شده و برای همیشه در ذهن نسل های بعدی مردم ایران زنده بماند. وی دوری از تک روی ها و حزب گرایی ها را یکی دیگر از دستاوردهای مهم انقلاب مشروطه دانست و گفت: دوری از تک روی ها و حزب گرایی ها از دستاوردهای مهم انقلاب مشروطه بود.

نقش والای علما در انقلاب مشروطه

عضو هیئت علمی دانشکده علوم انسانی و اجتماعی دانشگاه تبریز با اشاره به نقش علما در انقلاب مشروطه گفت: با توجه به اینکه کشور ایران یک کشور مذهبی است، علما در آگاه سازی مردم ایران در دوران انقلاب مشروطه نقش والایی داشتند. دکتر جلیل نائیبیان ادامه داد: مردم ایران با تابعیت از علما نهضت مشروطه را به خواستگاه اصلی خود رساندند، آیت الله کاشانی و سید بهبهانی از علمای والا مقام انقلاب مشروطه بودند.

انقلاب مشروطه؛ مبارزه با استعمار خارجی و استبداد داخلی

دکتر محمدعلی پرغو عضو هیئت علمی گروه تاریخ دانشگاه تبریز نیز با اشاره به اهمیت دوران انقلاب مشروطه در تاریخ ایران گفت: نهضت مشروطه یک نهضت اسلامی و برگرفته از مبانی اعتقادی ملت ایران با محوریت عدالت گستری بود. وی اضافه کرد: بحث استکبار ستیزی و جواب نه گفتن به هر گونه ظلم، ستم و بی عدالتی و ایجاد فضای جامعه اسلامی از محوریت ها، انقلاب مشروطه بود.

عضو هیئت علمی گروه تاریخ دانشگاه تبریز مبارزه با استعمار خارجی و استبداد داخلی و ایجاد فضای سازمانی بر اساس اعتقادات دینی به ویژه تشیع در کشور را از دیگر اهداف انقلاب مشروطیت دانست.

دکتر محمدعلی پرغو گفت: ملت ایران در نهضت مشروطه در یک نقطه متحد بودند و آن نقطه بر اساس حرکت به سوی سعادت با محوریت دینی، مکتب شیعه، مبارزه با هر گونه بی عدالتی و مخالفت جدی با استعمار خارجی و استبداد داخلی بود.

وی ادامه داد: در انقلاب مشروطه علما، فضلا و بزرگان دین تلاش خود را در جهت ایجاد فضای ایدئولوژی جامعه اسلامی و مبارزه با هر گونه انحرافات فرهنگی به کار گرفته بودند.

دکتر محمدعلی پرغو عضو گروه تاریخ دانشگاه تبریز مبارزه جدی با هر گونه بی بند و باری و هرج و مرج در جامعه را از دستاوردهای انقلاب مشروطه عنوان کرد.

نقش علما در انقلاب مشروطه نقش رهبری دینی بود

وی نقش علما را در انقلاب مشروطه نقش رهبری دینی و با تأکید بر تشیع سیاسی دانست و گفت: نقش علما در انقلاب مشروطه

نقش رهبری دینی و با تاکید بر تشیع سیاسی بود و در قرآن مجید نیز سیره ائمه معصومین و زندگی آن ها فرا گرفته از امور سیاسی و حکومت داری دینی را نشان می دهد.

عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز افزود: در انقلاب مشروطه علما از طرف دشمنان اسلام ترور شخصیتی می شدند اما علما با حمایت مردم به فعالیت های خود ادامه می دادند.

دکتر محمد علی پرغو گفت: شیخ فضل الله نوری از علمای زمان انقلاب مشروطه بود که در راستای احیای پیوند دین، سیاست و ایجاد فضای روشنفکری برای مردم تلاش می کردند.

وی امام خمینی (ره) را بانی حکومت اسلامی در تاریخ کشور ایران دانست و افزود: امام خمینی (ره) نخستین بانی اسلامی ایران بود که با تحمل نامهربانی های جامعه بشری و با تاکید بر مبانی اسلامی توانست بیداری اسلامی را در دنیا ایجاد کند.

انقلاب مشروطه پایه اصلی بنیان گذاری قوه مقننه ایران بود

محمد اسماعیل سعیدی نماینده مجلس شورای اسلامی گفت: انقلاب مشروطه یکی از پایه های اصلی بنیان گذاری قوه مقننه در کشور ایران بود.

وی افزود: قبل از انقلاب مشروطه فرمان های شاه در ایران به عنوان قانون تلقی می شد و انجام امور کشور بر اساس فرمان ها و اراده یک نفر (شاه) بود.

این نماینده مجلس ادامه داد: بعد از انقلاب مشروطه، مجلس برای نخستین بار توسط جمعی از نماینده های مردم به عنوان وکلای مردم در مجلس برای تنظیم قوانینی برای امور کشور بود.

محمد اسماعیل سعیدی به نقش اساسی مجلس در انقلاب مشروطه در کشور اشاره کرد و گفت: در انقلاب مشروطه مجلس نقش اساسی در کشور داشت و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی مجلس برای قانون گذاری در کشور پایه گذاری شد.

نقش بانوان در انقلاب مشروطه ایران

دکتر فاطمه اروجی عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز نیز گفت: نقش بانوان در تاریخ اسلام به خصوص در انقلاب مشروطه بسیار چشم گیر بود.

وی افزود: در انقلاب مشروطه زنان از لحاظ تبلیغاتی، مالی و مبارزه مسلحانه همسرانشان نقش موثری داشتند.

عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز با اشاره به نقش حمایت مالی بانوان از همسرانشان در انقلاب مشروطه گفت: در انقلاب مشروطه بانوان ایران به خصوص بانوان تبریزی با تقدیم نقدینگی و طلاجات خود به همسرانشان نقش مهمی در تامین هزینه های مالی همسرانشان داشتند.

دکتر فاطمه اروجی هم چنین مبارزه رزمی و مسلحانه زنان را در میدان های رزمی از دیگر نقش های موثر زنان در انقلاب مشروطه دانست.

وی گفت: ایجاد مدارس برای دختران و حق تحصیل برای آن ها از دستاوردهای موثر فعالیت های بانوان در انقلاب مشروطه بود.

انقلاب مشروطه مهمترین تحول اجتماعی ایران در آغاز قرن بیستم و از مهمترین انقلاب های اجتماعی خاورمیانه محسوب می شود به گونه ای که محور تحولات اجتماعی ایران، در اواخر عصر قاجاریه و بعضاً پهلوی و همچنین تأثیرگذار در جنبش های ضد استعماری جهان به ویژه آسیا به خصوص در هندوستان و افغانستان ذکر شده است.

این انقلاب همانند انقلاب های روسیه، چین و مکزیک جزئی از نهضت جهانی انقلابات در اوایل قرن بیستم نیز به شمار می آید. با توجه به اهمیت این انقلاب و میزان تأثیرگذاری آن در تحولات بعدی جامعه ایران در ابعاد مختلف سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فکری - فرهنگی بررسی و شناخت نقش عوامل مؤثر در شکل گیری آن ضروری می باشد و در این میان پر واضح است که نیروهای اجتماعی نقشی تعیین کننده در روند انقلاب مشروطه داشته اند.

.....

گزارش از زهرا ناصران